

افزایش مخاطب این شبکه در دو سال اخیر و برنامه‌های جذابی که از این شبکه پخش می‌شوند، احتمال این خطر را به وجود می‌آورند که شبکه فرهیختگان برای جذب مخاطب بیشتر فرم و محتوای خاص خودش را اجرا کند و به جای جذب مخاطب خاص خودش سراغ جذب عموم مردم برود

مساله خطرناك این ريسك‌ها به تعداد بالای آزمون و خطاهایی برمی گردد که شبکه و برنامه‌سازان انجام می‌دهند. گاهی این آزمون و خطاها نتایج خوبی دارد اما در بعضی مثال‌های دیگر که محتوای تولید شده با شکست مواجه می‌شود این سوال را برای ما پیش آورد که آیا واقعا آنتن تلویزیون محلی برای آزمون و خطاست؟ چرا قبل از تصمیم‌گیری یا تولید محتوا برنامه‌ریزی بیشتری انجام نشده یا محتوا با کیفیت مطلوب تولید نشده که حالا به عنوان شکست‌های شبکه ثبت شود. برای مثال ویژه برنامه سال تحویل شبکه چهار در سال ۹۸ را به خاطر بیاورید. برنامه‌ای ساده با حضور سعدی، حافظ و دیگر ادیبان کشور! حضور چنین افرادی در وهله اول جذاب به نظر می‌رسد اما به لحاظ نوع پرداخت و اجرای این ایده برنامه به سمت و سویی پیش رفت که تا چند روز موضوع شوخی‌های شبکه‌های اجتماعی باشد.

توان بالا و بهره‌وری پایین

از جمله اتفاقات خوب شبکه چهارم سیما در سال اخیر استفاده از پیشکسوت‌های خوشنام مانند ساعد باقری بود. باقری بعد از سال‌ها دوری از اجرا برای برنامه سحوری به تلویزیون بازگشت. سحوری برنامه سحرگاهی شبکه فرهیختگان در ماه رمضان بود که از قضا به خاطر حضور ساعد باقری با استقبال نسبی هم مواجه شد، اما متأسفانه آن‌طور که باید و شاید از ظرفیت‌های این استاد برجسته استفاده نشد و برنامه در نگاه کلی جذاب نبود. البته شاید این نبود جذابیت معلول سال‌ها دوری ساعد باقری از اجرا باشد اما در مجموع و با توجه به سوابق امیرقلمچی، تهیه‌کننده سحوری و ساعد باقری تصور می‌شود توان بالاتری برای ساخت يك برنامه با کیفیت داشته باشند. در واقع این خطر وجود دارد که این شبکه سراغ پیشکسوت‌های دیگری نیز برود، اما خروجی استفاده از آنها به قدر کافی مطلوب نباشد.

آدم‌های قدیمی و جدید

کورش علیانی، پژوهشگر و نویسنده نام‌آشنای اهالی فرهنگ در دوره جدید شبکه چهار ابتدا به عنوان کارشناس و سپس به عنوان مجری وارد شبکه چهار شد. علیانی سواد بالایی دارد، در اجرا موفق است و به خاطر سوابق روزنامه‌نگاری‌اش گفت‌وگوهای خوبی می‌گیرد، اما همین ویژگی‌هایش باعث شده جزو چهره‌های ثابت و پرتکرار شبکه چهار شود. او در يك بازه کوتاه کارشناس ثابت برنامه شب روایت، مجری جان جهان، مجری چراغ مطالعه بوده است. برای مثال همین هفته اخیر علاوه بر برنامه چراغ مطالعه که مجری آن است به عنوان کارشناس رسانه در شب روایت نیز حاضر شد. فارغ از توانایی‌های مهم کورش علیانی به نظر نمی‌رسد که او تنها گزینه شبکه چهار برای برنامه‌ها باشد. پس چه بهتر که در ادامه شاهد بروز علیانی‌های جدید در شبکه چهار باشیم.

بررسی آن سوی دیگر سیاست‌های شبکه ۴ و چالش‌های پیش روی این شبکه

خطر سقوط از آنسوی بام

همان‌طور که گفته شد شبکه چهار در دو سال اخیر با مدیرجوانش یعنی مسعود معینی‌پور توانسته جایگاه خوبی در میان مخاطبان خودش پیدا کند و به اصطلاح ری‌برند شود. این اتفاق به واسطه سیاست‌های تیم مدیریتی شبکه و برنامه‌سازهای آن رخ داده است، اما همه این خوبی‌ها روی دیگری دارد که ممکن است چالش‌برانگیز باشد و این دستاوردها را از بین ببرد. در این گزارش به چالش‌های جدی سیاست‌های جدید شبکه چهار می‌پردازیم و در واقع آن سوی دیگر این موفقیت‌ها را بررسی می‌کنیم.

خطر ریزش فرهیختگان

شبکه چهار سیما، شبکه‌ای با مخاطبان خاص بوده و به همین دلیل به شبکه فرهیختگان معروف شده است.

افزایش مخاطب این شبکه در دو سال اخیر و برنامه‌های جذابی که از این شبکه پخش می‌شوند، احتمال این خطر را به وجود می‌آورد که شبکه فرهیختگان برای جذب مخاطب بیشتر فرم و محتوای خاص خودش را اجرا کند و به جای جذب مخاطب خاص خود سراغ جذب عموم مردم برود. اگر این اتفاق رخ دهد به این معناست که مدیران این شبکه در تله مخاطب افتاده و رسالت‌شان را به کلی فراموش کرده‌اند. البته در حال حاضر چنین شرایطی به وجود نیامده و برنامه‌های ساخته شده در دو سال اخیر با محوریت مأموریت اصلی شبکه تولید شده‌اند و صرفاً بهبود کیفیت داشته‌اند، اما ادامه روند جذب مخاطب و تلاش برای دیده شدن هر چه بیشتر ممکن است چنین مشکلی را برای شبکه فرهیختگان ایجاد کند.

جرات یا حقیقت

از جمله ویژگی‌های مدیران و برنامه‌سازان جوان، شجاعت و حرارت برای تولید برنامه‌های سنت‌شکنانه است. یکی از مزیت‌های شبکه چهار در مقطع فعلی همین شجاعت در برنامه‌سازی و استفاده از مهمان‌های خاص است، اما همین جسارت ستودنی تا این لحظه چند قربانی داشته و باعث شده دو قسمت چالش‌برانگیز و مهم از برنامه شوکران پخش نشود. به نظر می‌رسد با ایجاد هماهنگی‌های بیشتر می‌شد از چنین اتفاقی جلوگیری کرد. البته چنین فشارهایی از خارج از

نوکه اومد به بازار

جایگزینی برنامه‌های مطرح قدیم شبکه با برنامه‌های جدید امری است که باید در نهایت دقت و لطافت صورت بگیرد. شبکه چهار در بعضی موارد به خوبی از این گردنه عبور کرده اما در بعضی مثال‌ها هنوز نقصان دارد. به طور خاص تولید برنامه آسمان شب که بیش از ۱۵ سال به شکل مدام از تلویزیون پخش می‌شد، در سال ۹۶ متوقف شد. البته تیم تولید این برنامه به شبکه هفت رفت و برنامه موفق موتور جست‌وجو را تولید کرد، اما شبکه چهار یکی از برندهای خاص و جذاب خودش را از دست داد و به نظر می‌رسد تا این لحظه نتوانسته با برنامه راهنمای مسافران کهکشانی جای خالی آسمان شب را پر کند.

آزمون و خطا

استفاده از برنامه‌سازهای جدید و جوان یکی از مزیت‌های شبکه چهار در دو سال اخیر بوده است. برنامه‌سازهایی خلاق که برای رسیدن به محتوای مطلوب‌شان ریسک‌های مختلفی می‌کنند.